

**Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Асоціація університетів України
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська міська рада
Одеський обласний інститут удосконалення вчителів
Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»**

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

МАТЕРІАЛИ

ІІІ МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ

**«ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ПРОСТОРІ»**

18-21 травня 2017 року

Місце проведення:

**Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського
(м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26)**

**Одеса
2017**

2. Ніколаї Г.Ю. Методичні основи ритміки Еміля Жак-Далькроза: Методичні рекомендації для студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів / Г.Ю. Ніколаї. – Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2007. – 34 с.

3. Побережна Г. Музикотерапія як інноваційна технологія особистісного розвитку / Г. Побережна // Вища освіта України: теорет. та наук.-метод. часопис. – 2010. – № 3. – С. 87-97.

4. Пушкар Л.В. Методичні засади формування музичних компетенцій студентів педагогічних університетів: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.02 – «Теорія та методика музичного навчання» / Л.В. Пушкар. – Київ, 2009. – 24 с.

5. Jaques – Dalcroze Emil: Pisma wybrane. – Warszawa: WsiP; 1992. – S. 152.

УДОСКОНАЛЕННЯ ГРАФІЧНИХ НАВИЧОК ПИСЬМА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Роєнко Л. М., Грітченко Т. Я.

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, Україна

Оволодіння каліграфічним письмом – один із найскладніших аспектів навчання дитини у першому класі. Від педагога, його прикладу, його методичної підготовки залежить формування почерку учнів, тому учителю початкової школи важливо мати стійкий каліграфічний почерк.

Проблемі формування графічних навичок письма, методиці каліграфії велику увагу приділяли В. Горбач, П. Градобаєв, Ф. Греков, І. Євсєєв та ін. Педагогічними та психологічними умовами навчання каліграфії займалися Є. Тур'янова, М. Щербакова та ін.

Значний внесок у розробку методики навчання письма зробили українські методисти М. Вашуленко, Т. Гарбуз, В. Групова, І. Кирей, О. Прищепа, Н. Скрипченко, В. Таран, В. Трунова та ін.

Питаннями каліграфічного письма займаються вчителі-практики: А. Заїка, В. Лук'яненко, А. Мовчун, О. Сафонова, І. Пальченко та ін.

Проте у практиці сучасної школи спостерігається послаблення якості письма, відсутність належного контролю щодо письмових робіт учнів. І, як наслідок, значно збільшилась кількість учнів, що мають індивідуальні хиби у почерку.

Поняття графічна навичка письма включає каліграфічний компонент – уміння правильно, чітко, швидко і красиво зображати рукописні знаки на папері, і орфографічний – знання правил використання рукописних знаків і вміння застосовувати ці правила під час письма. Усе це формується поступово.

Отже, успіх у роботі учнів залежатиме значною мірою від підготовки вчителя до роботи, від його власного письма. Якщо він сам не порушуватиме правил письма, гігієнічних вимог до нього, буде взірцем для учнів, то почерк вчителя унаслідують і його вихованці. Тільки систематична, уважна й послідовна робота, що сприяє виробленню та збереженню правильного та каліграфічного письма, дасть позитивні наслідки.

Питання виправлення хиб у почерку тих, хто навчає каліграфії, займає надзвичайно важливе місце. Одним із основних недоліків у формуванні почерку є недостатня загальна підготовка з графіки письма. Для успішного опанування методикою каліграфічного письма перш за все майбутнім педагогам слід виявити хиби у власному повсякденному почерку, з'ясувати причини і усунути їх, оскільки певні відхилення від взірця впливатимуть на письмо учителя у зошиті і на класній дошці.

Найчастіше у почерку студентів трапляються такі порушення як: нахил ліворуч, нерозбірливість, неохайність, поєднання рукописних і друкованих букв, порушення санітарно-гігієнічних правил письма – неправильне тримання кулькової ручки, недотримання правильної постави за партою.

Проблеми некаліграфічного письма у студентів виникли внаслідок низки причин: відсутність уваги до графічної правильності написання у середній і старшій ланці школи; вимоги вчителів середньої ланки школи щодо швидкості письма; ставлення самого студента до якості свого почерку. Останнім часом проблема поганого письма пов'язана з появою комп'ютера.

Особисті навички письма вчителя, наочний показ ним правильного написання букв, слів та речень, зацікавленість дітей на заняттях, повсякденний і систематичний контроль учителя за дотриманням учнями правил каліграфічного письма – ось основні фактори у виробленні учнівських навичок правильного каліграфічного письма. Тому майбутні педагоги за короткий час повинні виробити навички чіткого, розбірливого, усталеного письма, що відповідає вимогам сучасної початкової школи. На практичних заняттях з курсу «Каліграфія» студенти мають вивчити методику пояснення написання малих і великих літер у зошиті та на дошці, засвоїти правильне поєднання їх в склади та слова. Навчившись цьому, вони можуть поступово замінювати у своєму скорописі (почерку) неправильні за формою написання букви або цифри правильними, каліграфічними.

Тільки поступовою заміною неправильних за формою написання літер можна витіснити все негативне, що псує почерк.

Література

1. Кирей І. Ф. Методика викладання каліграфії в початковій школі: навч. посіб. / І. Ф. Кирей, В. А. Трунова. – К. 1996. – 143 с.
2. Лебедева І. Формування навичок каліграфічного письма / І. Лебедева // Поч. школа. – 2000. – № 3. – С. 10–11

ІНТЕРНАТУРНА ПРАКТИКА ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

Скромна М. В.

Університет Ушинського, Україна

Узагальнення різних даних свідчить, що умовно всю систему формування основ педагогічної майстерності в навчально-професійній підготовці можна поділити на дві частини. По-перше, це теоретична підготовка з елементами корекції та нівелювання певних ознак і відпрацювання їх в різних тренінгових заняттях. По-друге, це науково-методична підготовка з зануренням в реальну суто практичну педагогічну діяльність.

Як правило, різні університети для забезпечення теоретичної підготовки реалізують в своїй діяльності спеціалізовані курси з основ педагогічної майстерності. Опосередковано використовують окремі дані соціальної, педагогічної та загальної психології, а також окремі теми культурологічних дисциплін, різні практикуми, тренінги, що пов'язані з розвитком комунікативних, організаторських навичок управління пізнавальною діяльністю та ін.

Що ж стосується другої частини (науково-методичної), то вона реалізовується переважно в умовах різних видів педагогічної практики. Як правило, в якості останньої виступає навчальна та виробнича. Багаторічні наші спостереження свідчать, що якщо перша частина формування основ педагогічної майстерності і досягає певної мети, то практична залишається переважно поза увагою. Очевидно, це пов'язано з кількома причинами. Серед останніх можна виділити обмеженість часу виробничої практики, виконання студентом в період її проходження численних завдань, які вимагають значних зусиль та часу. Наприклад, проведення магістерських досліджень, підготовка різних характеристик та ін.

Можна також стверджувати, що в період діючої системи педагогічних практик формування основ педагогічної майстерності здійснюється фрагментарно та опосередковано. Як наслідок, різні дослідження, а також наші спостереження свідчать, що на виробничій практиці студенти-педагоги мають проблеми в сфері культурологічних ознак педагогічної майстерності: комунікативних, мисленневих, мотиваційно-вольових, науково-предметних і науково-методичних, морально-етичних, професійно-орієнтаційних, соціально-професійних, адміністративних, психолого-педагогічних і виховних та інших особливостей.

Ураховуючи ці та інші позиції, важливим напрямом у подоланні такої проблеми може бути принципова зміна методології та системи практичної підготовки майбутніх учителів на рівні спеціально зорганізованої педагогічної практики. У цьому випадку нами пропонується суттєве розширення майже втричі тривалості практики для випускників педагогічних університетів. А також пропонуються спеціальні завдання для неї в межах міжпредметних зв'язків, де визначаються ключові ознаки педагогічної майстерності вчителя, щоб випускники мали змогу провести самооцінку та визначити необхідні завдання їх формування. З нашої точки зору, така практика може бути названа інтернатурною та тривати не менше 6 місяців.

Супровід такою інтернатурною практикою може здійснюватися різними фахівцями, психологом, вчителем-практиком, керівником методичної ради школи. При цьому після першого тижня роботи випускник повинен оцінити свої ознаки педагогічної майстерності самостійно. Таку ж незалежну експертну оцінку повинен зробити керівник інтернатурної практики в спеціальній діагностичній картці. Після здійснення цієї роботи випускники за необхідністю звертаються до керівників по допомогу в плані подолання чи більш ефективного використання різних технік, що характеризують його основні ознаки педагогічної майстерності. У той же час, після другого та наступних тижнів керівники надають допомогу та поради випускнику.

По завершенні інтернатурної практики випускник знову здійснює самооцінку вираженості ознак педагогічної майстерності. Це роблять також керівники практик в діагностичній картці, визначаючи зміни в динаміці їх прояву. На підсумковій нараді по завершенні практики